

6203 ^{26/6} 19: 2. Beh. af F. t. L. om det kgl. Teaters Deling i et Skuespilhus og et Operahus. 6204

Saa nævnede det ærede Medlem de store Udgifter. Udgifterne vil, som jeg allerede har peget paa, være store, hvilket Projekt man end vælger. Det ærede Medlem fra Højrup mente, at naar man skal bruge saa uhyre mange Penge til at gennemføre Projektet, og det viser sig, at det er et Overklasseprojekt, er der ikke megen Opmuntring til at give disse Penge. Det ærede Medlem mente f. Eks., at Operaens faste Publikum var væsentlig, hvad jeg vilde kalde Overklassen. Jeg tror, det ærede Medlem tager fejl. Heldigvis har Arbejderbevægelsen gennem en lang Række af Aar skabt en Klasse af Mennesker, der baade materielt og aandeligt set er i Stand til at gøre sig stærkere gældende, end Tilfældet var for en Mennekealder siden. Naar man vil tale om Afsætning af Bøger og om det Publikum, der søger Teater og Kunst, tror jeg, man kommer til at regne med et Kontingent af Arbejderklassen, der er ikke saa ganske lille, og dette Kontingent af Arbejderklassen vil man ogsaa kunne træffe, hvor der er Tale om det kongelige Teaters Forestillinger. Naar der f. Eks. er Abonnement, da vil Arbejderne i visse Tilfælde være godt repræsenterede, og baade ved Eftermiddags- og Aftenforestillinger vil vi i Publikum træffe ikke saa faa, der tilhører de brede Lag, Arbejderklassen og Mellemlagen, som man plejer at kalde den; jeg maa for øvrigt sige, at denne Middelstand økonomisk set ikke altid staar paa Højde med de bedst stillede Arbejdere. Derfor har jeg fremsat den Tanke i den Betænkning, jeg har afgivet, at det gælder om mindst en Gang om Ugen at gøre Teatret tilgængeligt for det, jeg vil kalde det egentlige Proletariat eller i alt Fald de mindst bemidlede, idet jeg er ganske klar over, at Teatret allerede uden saadan Foranstaltning ogsaa er tilgængeligt for Arbejderklassen.

Jeg skal overfor, hvad der er fremsat af det ærede 23de Medlem for Hovedstaden (Gamborg) angaaende hans Projekt, som jeg for øvrigt har megen Sympati for, fordi det ytrer den allerstørste Kærlighed til Kunsten, sige, at det forekommer mig at være et smukt Ekko af den Kaj Bendix'ske Plan. Uden at berøre denne nærmere vil jeg dog sige, at hvor meget man end vil

kalde den Bendix'ske Plan et Fabeldyr eller et Fantasiprodukt, var Projektet teoretisk godt udarbejdet, og det hvilede paa det Grundlag, at ved denne Plans Gennemførelse vilde selve Udgiften til Operaen dækkes af, hvad der i øvrigt kom ind ved Terrænets Bebyggelse og Udlejning af Lokalerne. Med andre Ord, dette Projekt hvilede i sig selv. Det ærede 23de Medlem for Hovedstaden har i sit Forslag blot taget Operabygningen med, men har ikke faaet de øvrige Ting, der knyttede sig til det Bendix'ske Projekt, hvorved det blev et rentabelt Foretagende; det vil tværtimod blive, hvad ogsaa er oplyst af den højtærede Minister, dyrt, som alting i vore Dage maa blive, naar det skal udstyres efter de Krav, man nu stiller. At tage ud af det Bendix'ske Projekt selve Operabygningen, men ikke faa det andet med, gør Sagen dyrere og vanskeligere.

Maa jeg, inden jeg slutter, henvende et Par Ord til den højtærede Minister og gøre opmærksom paa, at det er vistnok lidt for pessimistisk, naar den ærede Minister mener, at hvis ikke vi faar gennemført Sagen straks, løber Skuespillerne deres Vej. Det er jo dog kun en ganske lille Frist, der er givet. Dette siger jeg ikke, fordi jeg er enig med det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) i hans Krav om at udsætte Sagen — tværtimod, jeg ønsker den afgjort straks —, men for at fastslaa, at en saa ringe Udsættelse — nyt Forslag kan jo forelægges allerede ved den ordinære Rigsdagssamlings Begyndelse til Oktober — sikkert ikke vil have saa drabelig Virkning paa Skuespillerne. Naar den højtærede Minister mener, at Skuespillerne ikke vil vente længere, at de vil gaa deres Vej, har jeg altsaa et andet Indtryk af deres Stilling. Hvis de har Garanti for, at Ministeren virkelig vil søge Sagen løst, saa bliver de nok, og hvad selve Ordningen angaar, har jeg Sikkerhed for, at Skuespillerne saavel som Operapersonalet for den langt overvejende Del slutter sig til Dobbeltsceneprojektet. Den højtærede Minister maa ikke forudsætte, som han gjorde i en enkelt Bemærkning, henvendt til Udvalget, at den Omstændighed, at der i Betænkningen savnes Planer over Dobbeltscenen, beror paa en eller anden tilsløret Hensigt,